

גנזי המלך

ארבע נופות

קובץ שבועי בעניני יהדות מוצאת

40

מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

בת קול מהדהדת בכל יום ויום

בת קול מהדהדת בכל יום ומכניסה בנו הרהורי תשובה. חודרת ברמ"ח אברים אפילו בלב הרשע ביותר שכן רמ"ח ראשי תיבות: ר'שעים מ'לאים ח'רטות. דברי התעוררות של הרב אמנון יצחק באחת מהרצאותיו

גזרה וגזרתה מצלחת, בשעה שישראל משליכין דברי תורה לארץ. כלומר: כשלא שומעים את הבת קול. ואם שומעים את הבת קול, יש חרות מן הגלות, חירות ממלאך המות וחרות מן היסורין.

אם יבא מלאך המות ויאמר לפני הקב"ה: "לחנם בראתני בעוה"ז", הקב"ה אומר לו: "על כל העובדי גלולים שלחתיך, חוץ מאומה זו שנתתי לה חרות על הלוחות" ומנין שהוא כך? דכתיב: "אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כלכם". חבלתם מעשיכם? "אכן כאדם תמותון".

אדם שזוכה להתחבר לתורה, תורת חיים, קורה לו כמו שכתוב בגמרא במועד קטן: שהיה בא מלאך המות ומתחנן לתנאים, שימסרו לו את הנשמה, כיון שהוא בא למלא את תפקידו. היו שדחווהו והיו שרחמו עליו ומסרו לו את הנשמה, שכל מי שעוסק בתורה ודבוק בה יש לו חרות ממלאך המות.

אם יש לנו תורה כזאת, איך אנחנו לא נדבקים בה? איך אנחנו לא מתחברים אליה? אמר רבי יהודה בכל יום ויום בת קול יוצאת מלמעלה. ואימתי? בזמן שהחמה זורחת ואומרת: אוי להם לבריות שאינם רואים את כבודי ואינם מסתכלים לדעת ולחקור את כבודי.

אנחנו צריכים לדעת שהרהור אחד אם תופסים אותו וממשיכים איתו אפשר להגיע לאין סוף של זכויות. ואנחנו מקבלים בכל יום הרהורים רבים ולא רק אנחנו, אלא גם רבים מהאנשים הרחוקים שזוכים לקבל הרהורים. אלא מה, הם לא שומעים, בגלל שיש להם אוטם על הלב, אז הם צריכים לשמוע באזן את קול המוכיח ואז האזן של הלב, של הנשמה, מתחברת ושומעת לקול דברי אלקים חיים.

'קלטת' גימטריא 'בת קול' עם הכולל.

הולכת ההתעוררות והוא בסוד "מטי ולא מטי" מגיע ולא מגיע. אבל האדם בשעה שמגיעה לו התעוררות צריך לאחוז בה ולדבק עצמו בה בכל כחו, דהיינו לעשות תכף ומיד איזה מצוה, צדקה, או תורה ובוזה מתקשר בה וכמו שהיה בעת שבאה אליו ההתעוררות. כך צריך אדם לעשות: ברגע שהוא מרגיש הרהור כלשהו הוא צריך לתפוס את אותו רגע.

אם הוא לא תופס את אותו רגע אי אפשר לדעת מה הוא מפסיד.

אם לא שומעים את הבת קול 'אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלכונה של תורה'. 'שמואל תני לה בשם רבי שמואל בר אמי, אימתי המלכות גזרת

'בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת אוי להם לבריות מעלכונה של תורה'. הוזה"ק אומר: 'בת קול יוצאת בכל יום ומכרזת שובו בנים שובבים'. ובת קול יוצאת מהר חורב בכל יום ויום ומכרזת ואומרת: 'אוי להם לבריות מעלכונה של תורה'. וקשה, למי מכריזין הלא אין אנו שומעים כלום, אלא ודאי 'אע"ג דאיהו לא חזי מזלא חזי'. אף על פי שהאדם לא רואה ולא שומע בעצמו את הבת קול, מזלו, שזה שרש נשמתו, שומע ומרגיש את הבת קול. "וזהו שלפעמים מתעורר באדם רוח טהרה מקול הקורא לאזן נשמתו. ומכל מקום לא יזכה לזה, רק השומע קול החכם המוכיח. דהיינו, דכתיב: "והיה אם שמוע תשמע" כלומר אם תשמע למוכיח באזן בשר, תזכה לשמוע באזן הלב, כרוז מלכו של עולם. והיינו שנשמע פתגם המלך, שע"י רוח הקדש ידעו בסיני זה הענין ואמרו "נעשה ונשמע" ודאי שנשמע קול מוכיח, לפי שאז נזכה לשמוע פתגם המלך".

הבת קול הזאת מהדהדת כל יום והיא מכניסה הרהורים של תשובה בלבו של כל יהודי ואפילו הרשע הגמור ביותר ואין אדם שעובר עליו יום בלי כמה הרהורים של תשובה. הדלקות, התעוררויות, הבטחה, מחשבה, חרטה וזה חודר ברמ"ח אברים. כתוב בספרים הק' רמ"ח ראשי תיבות: רשעים מלאים חרטות!

כל החרטות של הרשעים, הם מרמ"ח אברים שהבת קול הזאת נכנסת אליהם. וה' אומר: "רחם ארחמנו" ראשי התיבות של 'רחם' זה גם: רשעים מלאים חרטות. ה' אומר "ארחמנו". הקב"ה מוכן לרחם על כל יהודי ויהודי.

"וצריך להבין דבר אחד: באמת ההתעוררות הוא רק על רגע אחד ואח"כ

דף חדש

קביעת עתים לתורה

מעלת הקביעות ■ אפילו עני ביותר חייב ללמוד ■ תורה, לחמו של האיש הישראלי ■ גודל חיוב קביעת העתים לאיש המתנודד על פי החפץ חיים בספרו "נדחי ישראל"

מעלת הקביעות

מי שאין לו פנאי ללמוד תורה בתמידות, מחויב על כל פנים לקבוע לו עתים לתורה, שכן אמרו חז"ל בשעה שמכניסין אדם לדין שואלין לו, נשאת ונתת באמונה? קבעת עתים לתורה?

אפילו עני ביותר

חייב ללמוד

אפילו אם היה עני ביותר וטרוד במזונותיו, מחויב לקבוע עתים לתורה, כדאמרינן ביומא ל"ה: "ת"ר עני ועשיר ורשע באין לדין, לעני אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה? אומר עני הייתי! אומרים לו כלום היית עני יותר מהלל הזקן?! אמרו עליו על הלל הזקן, שבכל יום ויום היה עושה ומשתכר בטרפעיך [חצי דינר], חציו נתן לשומר בית המדרש [שהיה בית המדרש שלהם בשרה וצריך שמירה] וחציו לפרנסתו ולפרנסת אנשי ביתו, פעם אחת לא מצא להשתכר ולא הניחו שומר בית המדרש ליכנס, עלה כרי לשמוע דברי אלקים חיים מפי שמעיה ואבטליון וכו', נמצא הלל מחייב את העניים וכו'. וכן נפסק בורה דעה [סי' רמ"ז] דאפילו 'בעל יסורים וזקן גדול ועני המחזור על הפתחים חייבים לקבוע עתים לתורה'.

תורה, לחמו של האיש הישראלי

לא לחנם נמשלה התורה לחם דכתיב: "לכו לחמו בלחמי", לומר לך כשם שהלחם סועד הלב, כמו שכתוב "ולחם לבב אנוש יסעד" ואם לא יאכל יום או יומיים נחלש לבו וכל שכן אם לא יאכל לחם שבוע שלם נחלש לבו מאד ויקשה לו להשיג אחר כך הכוחות שאיבד על ידי זה, כן ממש ללמוד התורה הוא סועד את נפש הקדושה שיש באיש הישראלי ואם לא ילמוד איזה ימים וכל שכן שבוע שלם נחלשת נפשו עד מאד. על כן צריך להזהר האדם מאד שלא לבטל הקביעות יום אחד, אם לא שהוא אנוס.

גודל חיובה לאיש המתנודד

מכל מה שהארכנו עד כה בגודל שכר ללמוד התורה וגודל חיובה שהוא בכל אופן, נוכל ממילא להבין שאף איש המתנודד מחויב ללמוד התורה בכל זמן שיש לו פנאי שהוא שובת מעסקיו. וגדולה מזו מצינו אצל יוסף לעבד ומשועבד תחת ידי אחרים, גם כן היה לומד תורה וכדאיתא בילקוט בשם המדרש על הפסוק "ויבא הביתה לעשות מלאכתו", שביום שהיה שובת ממלאכתו, היה יושב ושונה מה שאביו למדו ולכן אמר הכתוב "לעשות מלאכתו" שזו המלאכה המיוחדת לו לעצמו, משא"כ שאר קניני העולם הזה, הוא קנין אשר לא לו יהיה לבסוף.

למוד התורה מציל מן החטא

ונכתב בתורה לכמה ענינים: האחד להורות לנו שזו היא שהצילתו מן החטא וכמו שאמרו חז"ל 'דתורה מגני מן היסורין ומצלי מן החטא'. וגם להורות לדורות הבאים הנהגתו של יוסף והנהגת ד' אתו עבור זה, שלכך היה ד' את יוסף וכל אשר עשה הצליח ד' בידו ונתן חינו בעיני שר בית הסוהר, כי התורה היא מעלת חן על לומדיה, כדכתיב: "אלת אהבים ויעלת חן" ו'מעשה אבות סימן לבנים', שאף אנו אם ננהוג כן, יתגנו ד' לחן בעיני הכל.

עמידה בנסיון ע"י למוד התורה

וכן נסיונו של יוסף בעת ההיא וגאולתו ורוממותו, הוא ג"כ סימן לדורות הבאים שיעשו כן ויגאלם הקב"ה וכמו שאמרו חז"ל: 'אין הגליות מתכנסין אלא בזכות התורה, שנאמר: "גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם" וביאורו הוא כפשוטו, "כי יתנו בגוים" ר"ל בעוד שנפוזים ומתנודדים בתוך הגוים ולכן סיים הפסוק כי עתה - להורות לנו שלמוד בעת דחוק כזה, הוא מקרב הגאולה עד מאד. ■

מידות

לשמוח גם בעת צרה

'מיד כאשר מראה פנים צהובות כלפי מעלה, נפתחים לו שערי ברכה וישועה' כך ניתן לצאת ממעגל העצבות וכיש המזל

של ירמיה הנביא, שאם עוללים עטופים ברעב, ירונן בחשכת לילה ואז לילה כיום יאיר לו.

זאת ועוד, כאשר מגיעה לאדם טובה, הרי באותו הרגע נפתח לו שער ועל כן ההנהגה הנחוצה מאד למעשה, שעל כל טובה וברכה שמקבל, מיד להודות ולשבח את הקב"ה ועי"ז ישאר פתוח השער שנפתח לו לרגע, הן לענין הטובה הזו עצמה שתשאר לו לתמיד והן לענין שיושפעו לו עוד ברכות. אך אם אינו מודה ומשבח תיכף, עלול הוא לאבד גם טובה זו, אם יסגרו שערי הברכה וכלל גדול צריך לדעת, שער משנפתח, קל יותר להחזיקו פתוח מלפאתו מחדש.

ואתה אחי שמע יסוד גדול באופן כללי, אין לך דבר המביא ברכה וישועה כמו השמחה וטוב הלבב ואין לך דבר המביא רעות וצרות כמו העצבות וכלשון הפסוק **"כי פחד פחדתי ויאיתיני ואשר יגרת יבא לי"** (איוב ג, כה). וכאשר קורה לאדם הפסד מסוים ובה על ידי כך לעצבות, ההפסד בממון שעלול לבוא כתוצאה מעצבותו, גדול הוא לאין ערוך מההפסד שקרה. ובמקום שיש שמחת הלב ואור החדור, שם שורה הברכה וההצלחה. ■

וסגולה עצומה היא זו, כאשר האדם בצרה ושערי ברכה סגורים לפניו, שיתבונן ברוב טובותיו יתברך, על כל העולם בכלל ועליו בפרט. וכמוש"כ במסילת ישרים פ"ח וז"ל: 'זהנה אין לך אדם באיזה מצב

הרב דוד שמשון פינקוס זצוק"ל נאמר: **"קומי רני בלילה לראש אשמרות, שפכי כמים לכך נכה פני ד', שאי אליו כפך על נפש עולליך העטופים ברעב בראש כל חוצות"**.

וקשה, שלכאורה 'רינה', היא תפילה הבאה מתוך שמחה ושבח לקב"ה וא"כ איך נמצא מקומה כאן בתפילה 'על נפש עולליך העטופים ברעב בראש כל חוצות'?

אלא שבאמת מיוחדת היא תפילה זו של רינה דוקא בזמן רעב וצרות נוראות כשנסגרו שערי שמים וצריכים לפתוח שערי ברכה, דאין לך פותח שערי השפעה טובה מן השמים כמו שירות ותשבחות. שמיד כאשר מראה פנים צהובות כלפי מעלה, מקיים הקב"ה בו, **"ה' צלך"** ומראה לו אף הוא פנים צהובות ונפתחים לו שערי ברכה וישועה.

וכלל גדול הוא ש'אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה' ובמקום ששורה השכינה והקדושה ודאי ששם מצויה הברכה וכן להיפך אמרו: (ב"ק צב ע"א): **'בתר עניא אזלא עניותא'** במקום שיש עניות ועצבות, שם שורה עניות. ובגמ' פסחים (ק"א ע"ב): **'איסרא (מלאך הממונה) דעניותה נבל שמיה'**.

הסוס המשכיל

על המאבק בין הנפש השכלית לנפש הבהמית

משל

הוא משכיל? יתכן שהוא טוב יותר מבהמות אחרות, אבל סוף סוף בהמה הוא ואם כן כל זמן שהוא רואה דבר שמגרה אותו, מתגברת עליו התאוה והולך אחריה. לכן היה לך להחזיק היטב במושכות ולא להניח לו ללכת בחפשיות!

הוא הדין אומר החפץ חיים, באשר לאדם. כיון שהוא מורכב מנפש שכלית ומנפש בהמית, חייב הוא להשגיח היטב בכל שעה ושעה על הנפש הבהמית שלו ולאחוז היטב במושכות לבל תשתלט עליו. אם אדם מסיח דעתו מעט, מיד עושה הנפש הבהמית את שלה ולוכדת גם את הנפש השכלית. ■

תוך כדי סטייתו מן הדרך איבדה העגלה את שיווי משקלה והתהפכה והסוחר נפל מתוכה.

גער הסוחר בעגלון ואמר לו: 'הרי הזהרתך להשגיח על בהמתך ואיך זה הנחת אותה לנפש? ניסה העגלון להצטרק ואמר: 'מכיר אני את סוסי כי משכיל הוא ויודע את הדרך היטב ומעולם לא עלה על דעתי שיטה מן הדרך הישרה'. אמר לו הסוחר: 'שוטה שכמותך וכי שייך לומר על סוס

נוהג היה החפץ חיים' לומר משל זה: סוחר שכר עגלון להוליכו למקום מסוים. לפני צאתם לדרך בקש הסוחר מהעגלון שישגיח היטב על הסוס לבל יטה מן הדרך. העגלון אמנם הבטיח, אך עד מהרה התברר שלהבטחתו לא היה כל ערך.

כאשר אך יצאו מן העיר נרדם העגלון על מושבו והסוס המשיך לרוץ ללא כל השגחה והכוונה, כאשר ראה הסוס חציר ועשבים, נטה מן הדרך כדי לאוכלם.

פרשת בא

"למען שתי אתי אלה בקרבו"

גזרה משמים אינה מתבטלת. היא יכולה בעזרת התשובה להתמעט או לעבור למישהו אחר

הרה"ג שלמה ליונשטיין
מיוחד ל-ארבע כופות

למה היה צריך להביא על מצרים, כל כך הרבה מכות?
אומר ה"אדרת אליהו" כתוב: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" (מיכה ז', ט"ו) וממילא כל הנפלאות שד' עשה למצרים הוא יחזור ויעשה בגאולה העתידה. עתה, אנו עדין מצויים בגלות אדום, הוא עשו.

על הקשר שבין עשו לפרעה ניתן ללמוד מהחשבון הבא:

$$\frac{ר/יש=310}{פ/ה=5} = \frac{א=1}{סה=376} = \frac{ע/יש=310}{פ/ה=5} = \frac{א=1}{סה=376}$$

וכתוב "למען שתי אתי אלה בקרבו", כלומר בעשו שהוא בקרב השם שלו. אמנם השם שלו זה "פרעה" אבל אנו מחפשים בקרב השם שלו את מלוי האותיות.

סבה נוספת: "ולמען תספר באזני בנה וכן בנה את אשר התעללתי במצרים... וידעתם כי אני ד'" (שמות י', ב').

מסביר ה"באר יוסף": ד' אמר למשה דע לך כי פרעה יאמר לך שלא ישלח את בני ישראל, אבל כל זה נועד "למען תוכל לספר באזני בנה וכן בנה את אשר התעללתי במצרים".

"בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתי אלה בקרבו" (שמות י', א')

אומר ה"חתם סופר": מה שניתן מהשמים לא נלקח חזרה; כשד' גזר גזרה והוא נתן רשות למלאכים לבצע את הגזרה, אין כבר דרך חזרה והגזרה חייבת להתבצע. אמנם ניתן עדין לעשות תשובה ואז, או שהגזרה תבצע חלקית, או שהיא תעבור למישהו אחר.

מסופר על רבי חנינא בן דוסא (ברכות ל"ד): כשהיו באים אליו שיתפלל על חולים, היה אומר: "זה חי וזה מת" ויש המסבירים שהיה אומר "זה חי" על החולה ו"זה מת" על גוי אחר שימות במקומו... וכמו שכתוב בתהילים (מ"ז, ד):

"דבר עמים תחתינו ולאמים תחת רגלינו" שהכונה שידבר, יכה בדבר עמים במקומינו, שאם הגזרה כבר מוטלת עלינו, אז כיון שלא ניתן לבטל אותה, שתלך למישהו אחר.

לפיכך ברור מדוע בפרשת פנחס כתוב "...ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי" (במדבר כ"ה, י"א), שהגזרה היתה שתהיה כליה על כל עם ישראל, אלא שבא פנחס וגרם במעשהו, שד' לא יכלה את ישראל. ומה קרה במקום זאת?

מי שהמשיך לחיות, חי את השנים של אלו שמתו, שכתוב:

"עיניכם הראות...כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו ד' אלקיך מקרבך: ואתם הדבקים בד'... חיים כלכם היום" (דברים ד', ג' - ד')

כלומר, חיים את אותם השנים של אלה שהושמדו.

כשהיתה מכת ברד, ד' לא הביא את כל המכה, אלא רק חלק ממנה; חלק מהאבנים שמר ד' לימות יהושע בן נון וחלק נשאר למלחמת גוג ומגוג. אבל במכת ארבה, גלוי וידוע לפניו יתברך שאין מה לעשות עם הנותר, לכן צריך להעניק את כל מכת הארבה ואין להמעט או לבטל את הגזרה. לפיכך, כשבאה מכת הארבה, אומר משה לפרעה: "למען שתי אתי אלה בקרבו", שאין מה לעשות עם מה שישאר. כך מסביר ה"חתם סופר".

"...את אשר התעללתי במצרים..." (שמות י', ב').

ה"אדרת אליהו" לרבינו יוסף חיים זצ"ל מסביר היטב את מהות מכת הרם ועד כמה היוותה פגיעה אנושה בכל ענין האלוהות המצרית: היה להם למצרים, "אלהים" בשם יאור, שסיפק להם מים, דגים ואוכל והוא קבל מכות מהמטות שלהם עצמם, שהרי נבלעו בתוך המטה של משה רבינו... היאור נהפך לדם ודם בגימטריא "טלה".

לאחר מכן הבאיש היאור ונגרם להם משבר גדול מכך שה"אלהים" שלהם הבאיש... ובנוסף הוא עוד עוזר ליהודים בכך שמרואה אותם ממימיו ואילו למצרים

אומר ה"מדרש הגדול": מלמד שאצל בני ישראל לא ניוזקו מכשירים וכלי הבית ולא נשברו להם לבנים מקירות הבית ולא כמשו אילנותיהם, משא"כ אצל המצרים.

במכת הדבר נשברו למצרים לא רק הבהמות אלא גם הכלים...

וזאת ההתעללות, כפי שאומר ה"אלשיך" הקדוש: ד' לא לקח מהמצרים את הכל בבת אחת, אלא בהדרגה ממכה למכה. בחלוף כל מכה אמרו המצרים בינם לבין עצמם, שאמנם המכה היוצאת היתה קשה, אבל בכ"ז הצלחנו לשרוד... ולא ידעו שהקב"ה השאיר להם מעט

אנימציה של 'מכת ארבה' מתוך תקליטור "עשרת המכות" של "שופר"

בהמות ומעט חיטה, כהכנה למכות הבאות...

"לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו...ולכל בני ישראל היה אור במושבתם" (שמות י', כ"ג)

אומר המדרש זהו שכתוב: "שלח השך ויחשך ולא מרו את דברו" (תהילים ק"ה, ח')

מה הקשר בין החשך לפסוק בתהילים?

התשובה היא שבני ישראל ראו שהמצרים סובלים ממכת החשך ואומר ה"חתם סופר", שהמצרים ראו מראות מפחידים בזמן החשך והם לא יכלו לשבת בחושך סתם כך ולנוח. "ולא מרו

את דברו" - הכונה לבני ישראל, שיכלו לברוח בעת מכת החשך, שלא הפריע להם דבר מלברוח, אבל הם חיכו לאות משה רבינו ולא יצאו ממצרים!

"לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו...ולכל בני ישראל היה אור במושבתם" (שמות י', כ"ג)

אומר ה"פרדס יוסף" בשם "אשכול ענבים": החשכות הגדולה בתבל היא כאשר לא רואים איש את אחיו ואינו רוצה לידע ממנו, רק חי בפני עצמו...

"ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזות ועל המשקוף על הפתחים..." (שמות י"ב, ז')

כך מצוה ד' את משה רבינו לומר לעם ישראל, אבל משה רבינו אומר לעם ישראל:

"...וטבלתם בדם אשר בסף והגעעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות מן הדם..." (י"ב, כ"ב)

ומדוע הפך משה את הדבור: קודם משקוף ואח"כ מזוזות?

חז"ל אומרים שכאן יש רמז ל"בזכות מי נגאלו בני ישראל ממצרים": המשקוף, הוא ד' המשקיף מלמעלה והמזוזות הם משה ואהרן המחזיקים את העם. כשד' בא לומר בזכות מי ינצלו היהודים, הוא אומר למשה לומר לעם שישמרו הדם על שתי המזוזות ועל המשקוף. וראינו כיצד ד' דואג לכבוד של הצדיקים יותר מאשר לכבודו הוא: כאשר ירבעם בן נבט עמד והקריב לעבודה זרה וכשבא הנביא והוכיח אותו, התיבשה ידו של ירבעם בן נבט. על כך שהוא עומד ומקטיר לע"ז, ד' לא יבש את ידו. אך כשהוא רצה לפגוע בנביא ידו יבשה, כך אומר רש"י (מלכים א' י"ג, ד'). לכן כשד' אומר למשה, לגבי המשקוף והמזוזות, הוא נותן כבוד לצדיקים, אבל משה רבינו בענוותנותו אמר להיפך. כך מסביר ה"גן רווה".

"ושמרתם את המצות..." (שמות י"ב, ז')

מסופר בספר "וזאת ליהודה" על הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, שסיפר על דודו רבי צדקה חוצין זצ"ל: מעשה שהלך עם אנשיו מביתו שבבגדד לכפרים רחוקים ושהו בנכר ימים אחדים כדי להתעסק

בקצירת חיטים למצה שמורה בתכלית ההידורים. בדרכם חזרה, כששקי יכול הקצירה על החמורים, התקררו השמים בעננים. חששו כולם שהגשם יקלקל את התבואה. ירד רבי צדקה חוצין מעל חמורו ואמר: "רבש"ע, אם החלטת להוריד גשם, עשה נא שזה יהיה גשם זלעפות ולא גשם חלש".

שאלו אותו: "מדוע כבודו אומר כך?" אמר להם: "אם ח"ו ירד גשם חלש, נתחיל לחפש היתרים שאולי החיטה לא החמיצה, אבל בגשם חזק החיטה בודאי תחמיץ ולא יהיו חששות לכל מיני היתרים..."

כמובן, מיד לאחר שסיים להתפלל, התפזרו העננים...

"ובני ישראל עשו... וישאלו ממצרים פלי כסף וכלי זהב ושמלת" (שמות י"ב, ל"ה)

בפרק י"א פסוק ב' אומר משה לעם ישראל: "דבר נא... וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה פלי כסף וכלי זהב"

והיכן כתוב שמשה רבינו הורה לעם לשאול שמלות? הלא דבר רק על כלי כסף וכלי זהב?

אומר ה"חתם סופר": בקפלי השמלות של המצרים היו תמונות של ע"ז ולא ניתן היה לקחתם; לכן דבר משה רק על כלי כסף וכלי זהב. אבל לאחר מכת בכורות, לא רק הם לקו, אלא גם 'אלהיהם': של אבן התפוצץ, של מתכת נמס ושל עץ נשרף ומכאן שכל התמונות של הע"ז שהיו על הבגדים, נמחקו! לכן כשבאו לאחר מכת הבכורות, לקחו גם את השמלות!

"...ולא יהיה בכס נגף למשחית בהכתי פארץ מצרים" (י"ב, י"ג)

והשאלה המפורסמת היא: הלא כתוב שד' אמר "אני ולא שרף, אני ולא מלאך..." ואיך זה מתישב עם דברי הפסוק: "ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף" (שמות י"ב, כ"ג)?

אומר ה"בית הלוי": ברגע שהמצרים מתו במכת בכורות, הם גם נרקבו מיד ואז באו מגיפות נוספות. כלומר: מעבר למכת בכורות היו גם משחיתים. וזה הפשט של הכתוב שלא יתן ד' למשחית לנגוף את בתי היהודים - שלא יסבלו לא ממכת הבכורות ולא מהמגפות שיתחוללו לאחריה. ■

אמונה

פורענות בונה

לפעמים מכה הבאה על האדם היא לצורך בניה ולפעמים לצורך הרס

ה"לבושי שרד" המופיע ב"שלחן ערוך" כתב ספר על התורה הנקרא "ערכי נחל" ושם כתוב שכאשר ד' שולח לאדם הריסה, כלומר פורענות, פעמים רבות זה נועד לבנות אותו. למה? כי אם יתן לו להמשיך כך, הוא יגיע לעולם הבא שבו עם כל העבירות בידו. אבל, אומר ה"לבושי שרד", לפעמים האדם הוא רע, מדבר טובות בלשון חלקקות וחורש מזימות כדי לעשות רעות. במקרה

כזה, אומר דוד המלך לד', תחזיר לאותו האדם מידה כנגד מידה, תעשה לו טוב, אבל שיהיה לו רע. היכן מצב זה בא לידי ביטוי?

במצרים. המצרים העבירו את ישראל בפרך, אבל בתחילה זה היה בפה רך, שאמר פרעה בואו לעשות אתי את המלאכה ואף שילמו לישראל על מתכונת הלבנים שעשו. לאחר מכן באו ובכחו הכריחו אותם לעשות לבנים. לכן הגיעה להם מידה כנגד מידה, כלומר שד' יעשה להם טוב אבל שיצא מזה רע.

זאת הסבה שד' התעלל בהם ע"י שלקח מהם חלק והשאיר להם חלק אחר, שנראה לטובה, אבל בעצם זה היה הפוך...

אומר דוד המלך (תהילים כ"ח, ג'-ה'): "...דברי שלום עם רעיהם ורעה בלבבם: תן להם פפעלים וכרע מעלליהם... השב גמולם להם: כי לא יבינו אל פעלת ד'... יהרסם ולא יבנם". המצרים חושבים שהם יבנו מהמכות, אבל האמת היא שזו הריסה עבורם. ■

בינה להבין

וידעתם כי אני ד'

גם אם ד' עושה מהלכים שאנו לא מבינים אותם ולא נראים לנו היטב בהוה, הכל נועד עבור עם ישראל ואך לטובתו

לפני מלחמת המפרץ הצהיר סאדם כי הוא ישמיד את כל היהודים בארץ ישראל וכל העולם ישב לו בצד וצחק וכי מה איכפת להם מהיהודים?

אלא שאז הלך אותו רשע וכבש את כוית והעולם "נעמד על רגליו": "מה יהיה עם הנפט"? ואז ארה"ב נכנסה לפעולה עם צבאה ועשו נגדה את המלחמה הגדולה.

רק שנה קודם לכן התפרקה המעצמה הגדולה, ברית המועצות. בריה"מ התקיימה כשבעים שנה והפליאה את צרותיה בעם היהודי. אומר הגה"צ ר' דן סגל: כשהתפרקה ברית המועצות כך פתאם, אף אחד לא הבין למה. אבל שנה לאחר מכן התברר למפרע: אם בריה"מ היתה קיימת, ארה"ב לא יכלה לבא עם צבאה ולהלחם בעירק, אבל ד' רצה להציל את עמו, לכן שנה קודם, ד' "זרע צדקות" ולאחר מכן "הצמיח ישועות"!

ובעצם, לאחר שכל אחד מבין שברית המועצות התפרקה על

מנת להגן עלינו, אפשר להבין שהיא גם נוסדה על מנת להגן עלינו... כי ארה"ב פיתחה כלי נשק מתוחכמים, כמו טילים מונחים, ששימשו אותה במלחמה מול עירק. ומתי? בתקופת המלחמה הקרה עם ברית המועצות...

אומר ה"חתם סופר": קמה מעצמה אדירה במצרים. על מנת להקים את המעצמה הזאת, ד' הביא רעב לעולם. לעמי הארץ מהסביבה לא היה לחם ותושביהם זרמו בהמוניהם לקנות אוכל וכל העושר של העולם זרם למצרים וכך נהפכה מצרים למעצמה. ואז החלו המצרים לעשות צרות ליהודים ופרעה חשב לעצמו "כמה שאנו מצליחים" והאנשים אמרו אז "איך צדק בעולם וכי למה ד' עוזר כל כך למצרים?" אבל רק לאחר מכן התברר לשם מה: כדי להתעלל בהם וכדי לתת את הכסף ליהודים, כפי שהבטיח ד' לאברהם אבינו שיצאו ברכוש גדול. לכן קמה מצרים ולכן העבירו למצרים את כל העושר. מילא אבותינו לא יכלו לראות את כל התמונה, אז לעתים באו בתלונות ככתוב "ויזעקו בני ישראל", אבל היום אנו כבר מבינים מהלכים שהיו בהסטוריה ומרגישים שגם אם ד' עושה מהלכים שאנו לא מבינים אותם ולא נראים לנו היטב בזמן הוה, הכל נועד עבור עם ישראל ואך לטובתו.

לכן, מטרת למוד מהלכי העבר היא - "וידעתם כי אני ד'", כלומר מידת הרחמים ולא מידת הדין, כפי שעלולים לחשוב לפעמים. יגיע הזמן ותיבנו... ■

מתחבררים...

עם הרב

אמנון יצחק

שליט"א

ביום רביעי 19/01/05 השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30

באולמי "פנינת השרון"

רח' אחוזה 153 רעננה (פינת אופסטרלנד)

כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" הערב מאובטח דמי כניסה 10 ש"ח לכיסוי ההוצאות

WWW.SHOFAR.NET

המעוניינים לחלק בבתי הכנסת באזור מגוריהם את קובץ "גנזי המלך"

לזכוי הרבים בדברי תורה, נא לפנות לטלפון: 03-6762226

המעוניין לתרום להפצת גליונות 'גנזי המלך' הבאים לעלוי נשמה, ליום זכרון או להצלחתו: יתקשר לטל: 03-6762226 למחלקת 'גנזי המלך'

גליון זה "גנזי המלך" מוקדש לעילוי נשמתם של הנפטרים המצוינים כאן this booklet is sponsored for the memory of:

דינה סרור בת מסעודה ובנו משה בנרוד בן דינה - לעילוי נשמתם Dina Seror bat Mesauda and his son Moshe Bendaud ben Dina	יהודית חקמון בת גמילה ובנותיה לפרנסה וחיים טובים Jeudit Hakmun bat Gamila and her daughters	אזורה נחום בן ג'מא ומשפחתו להצלחת פרנסה טובה Azura Nahum and his family	מברך נחום בן מיסה ואשתו ג'מא בלולו בת ג'ורא - לעילוי נשמתם Mevorach Nahum ben Misa and his wife Gemma Bellulu bat Giora
ונדא פוג'אטו בת אלאונורה לעילוי נשמתה Wanda Poggetto bat Eleonora	ג'יובני אמתי בן קרלא לזכות לחזור בתשובה שלמה Giovanni Amati ben Carla	ג'יאני מוסכתי בן כוסטנצא שיוזכו כל עם ישראל לברכה שלמה Gianni Moscati ben Costanza	אנריכו ארון מג'יאר בן רוזא לעילוי נשמתו Enrico Aaron Magiar ben Rosa
סטפנו קלאו בן פראנקה לפרנסה טובה וחיים טובים למשפחתו Stefano Calo' ben Franca	אילן חי רבש בן ג'לטומינה ושותפו סימו נאזי נעמן בן לאורא - לפרנסה טובה Ilan Hai Devash ben Gelsomina and his associate Simo Nesi Naaman ben Laura	דוב חיים רבש בן מיכל מינא לפרנסה טובה ולבנות בית כשר ונאמן Dov Haiim Devash ben Micol Mina	יוסף אלקס בן דניאלה להצליח בחיים Yosef Alex Molayen ben Daniela
קרן דבורה רובין בת דינה לידה קלה ורפואה שלמה לבתה שרה Keren Devora Rubin bat Dina	מירלה די סני' בת לאה לפרנסה טובה וחיים טובים למשפחתה Mirella Di Segni bat Lea	יצחק פדלון בן חרייה לחיים טובים ושלוש בית למשפחה Yzhak Fadlun ben Heryia	אדי מסיקה בן ג'יוליה לזיווג הגון כדי לבנות בית כשר בישראל Eddy Messica ben Giulia

הייה שותף!

© 2008 Shofar News. כל הזכויות שמורות.

בתוכנית
"חי כפלים"

סוף שבוע ששי שבת חינם

קלטות וידאו, CD, טייפ, ספרים חינם

טיול לאתרים בצפון חינם

50 CD לצפיה חינם

מנוי שנתי לעתון חינם

מנוי שנתי חינם

50 CD חינם

WWW.SHOFAR.NET

מלא ושלח

הוראה לחיוב חשבון לתוכנית "חי כפלים" למשך שנה מינימום

תאריך: _____

שם: _____

שם משפחה: _____

טל: _____

דוא"ר: _____

מס' חשבון בבנק: _____

מס' חשבון: _____

קוד מסלוקה: _____

שם מורה של הלקוח בחברה: _____

נתונים לגבי גובה היראה לחיוב את חשבונותי תגיד במועדך. בעת תרומתו לישיבה יציע לראות יחידת מסכומים וצולמים שיסגרו לכם מדי פעם בטעם באמצעי מדיה, או רישומים על "שופר" שגם להגיבה יחידת מסכומים גבוהים ב"כרטיז הרשומה". 2. יעקב ליל ליל כי א רשאה אז ביעתב וצולם ע"י הרשות המפקחת על חשבונות לרבות "א" שופר" ארונן לרשות יחידת מסכומים לרבות, יום נבטת על אודו לאודו חתן הכהונה ברובו, וכן, יחידת לרשות ע"י הרשות כל דין 3. ארבעה יחידות רשומות לרבות לרבות חשבונות מסכומים וסכומים מסכומים חתום, כי החיוב אינו חתום את החשבונות או הסכומים שנקבעו בכתב תרומה, אם נקבעו 3. יום ליום כי חשבונו נשפוזו בכתב תרומה וישלוחם, הם נשואים ועלולו למסור עם הסכום 4. יום ליום כי סכום החיוב ע"י הרשות 5. יום ליום כי חשבונו נשפוזו וכן לא חשולו ליום י"י חבונן מועד חשבונו בעת הרשומה וכן, הענין יעקב בהתאם לרשות בכתב, הרשומה זה, 22 עד סגור החשבון ישלוח זאת, וכל עוד לא חתמת מועד חשבונו או אחרת לכיבונו 6. חבונך רשאי להוציאה מן החשבון המסומם בכתב הרשומה, או אם החיוב לא סיבה סגורה לכן, חייב ליום על כך אין לשלוח בעלת החשבונות חצו בין חשבונו 7. לא לשלוח ל"שופר" ארונן להפצת יחידת מסכומים מחובתו לכן, הרשומה אלו מסכומים.

מס' חשבוני: _____

לחייב בחבונן: _____

18 יחיד _____

36 זוגי _____

מס' חשבוני: _____

22 לחייב _____

30 לחייב _____

מס' חשבוני: _____

22 לחייב _____

30 לחייב _____

חזרת בעלי החשבון: _____

הוראה לחיוב חשבון זו אמורה להגיע לבנק דרך ארונן "שופר" לכן עליך לשלוח את הסומם לארונן "שופר" ת.ד. 2711 בני ברק.